FIŞA MĂSURII M2/6A: Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale

Denumirea măsurii	**PROMOVAREA PRODUSELOR SI SERVICIILOR DIN COLECTIVITATILE RURALE**		
Codul măsurii	M2/6A		
Tipul măsurii	Investiţii	Servicii	X Sprijin Forfetar

1.Descrierea generală a măsurii

1.1 Justificarea alegerii masurii cu analiza SWOTT a teritoriului

Prin obiectivele vizate, măsura M2/6A își propune să contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului prin sprijinirea micilor întreprinzători locali și încurajarea investiilo în activitati non-agricole(productie, servicii, cu precadere turistice si de agrement) precum și în implementarea de activităților meșteșugărești.

Având în vedere specificul economiei locale marcat în preponderență de activitățile agricole de autoconsum, sprijinirea demarării activităţilor neagricole joacă un important rol socio-economic pentru teritoriu. Salariile mici, nivelul scăzut de educaţie şi oportunităţile reduse de angajare în alte sectoare economice au condus la instaurarea unui decalaj între zonele urbane şi cele rurale, o mare parte a populaţiei din teritoriu aflându-se în risc de sărăcie fapt evidenţiat în analiza diagnostic și analiza SWOT. Una din caracteristicile socio-economice comune existente la nivelul localităților din teritoriu GAL DELTA DUNARII este lipsa sau dezvoltarea sub nevoile populației a serviciilor non-agricole.

La nivelul anului 2014, în teritoriul GAL doar in jur de 5% din populație era salariată în cadrul unor societăți comerciale locale. Dintre aceștia, majoritatea sunt din Orasul Sulina, comunele Mahmudia si Murighiol. In localităților din teritoriu, numărul de firme înregistrate este între 16 și 50 per localitate, principalul sector în care activează fiind comerțul (cu amănuntul în magazine nespecializate sau magazine mici specializate cu vânzare de diverse produse alimentare sau nealimentare), turism, pescuit, servicii diverse.Așa cum reiese și din analiza SWOT, lipsa posibilităților de angajare în domeniul non-agricol, conduce spre migrarea fortei de munca catre mediul urbal.

O oportunitate reala o constituie dezvoltarea turismului si a serviciilor conexe, datorita existenței rezervatiei Delta Dunarii si a importante vestigii istorice si culturale.

Inființarea de activități non-agricole (servicii/producție) reprezinta o oportunitate în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiști este restrânsă și există resurse locale neutilizate care pot constitui materie primă pentru activități productive. Măsura răspunde următoarelor nevoi identificate în teritoriu prin analiza diagnostic și analiza SWOT: (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie;(N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL DD;(N5) Dezvoltarea sau infiintarea de activități non-gricole în teritoriu în scopul diversificării economiei locale;

1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiective de dezvoltare rurală 3 și 2: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, respectiv asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. b) și c).

1.3.Obiectivul specific local al măsurii

OS2. Facilitarea diversificării activităților la nivel local prin înființarea, dezvoltarea de activități în sectorul producției, serviciilor și în domeniul turistic, din teritoriu GAL Delta Dunării. OS5. Crearea și menținerea locurilor de muncă.

1.4. Contribuţie la prioritatea prevăzuta la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Masura contribuie la P6 - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte: (a) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă si la P5 - promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon cu accent pe: (c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.
1.5. Corespondenta cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013
Măsura corespunde obiectivelor art.19 "Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor" din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctul (ii) activități neagricole în zone rurale.
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013
Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă". Secundar, măsura contribuie și la Domeniul de intervenție 5C „Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și rezidurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei".
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 – Art. 5
Inovare: Prin măsură se vor sprijini investițiile în activități de servicii sau producție care nu există la nivelul teritoriului, în tehnologii și echipamente cu caracter inovator. Diversificarea activităţilor economice în teritoriu va deschide noi oportunităţi şi posibilităţi pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea comunităților rurale. **Mediu și climă:** proiectele vor conduce la diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni (enumerarea exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; finanțarea și prioritizarea activităților productive care folosesc resurse locale neutilizate până în prezent; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamenete cu un consum redus de energie.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL
Măsura M2/6A "Promovarea produselor si serviciilor din colectivitatile rurale " este complementara cu măsura M3/6A „Cresterea economiei prin dezvoltarea de activitati neagricole", cu măsura M1/2B „Incurajarea tinerilor fermieri si a fermelor mici", cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare, asociere in dezvoltarea locala " și cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor si diversificarea serviciilor comunitare
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL
Măsura M2/6A "Promovarea produselor si serviciilor din colectivitatile rurale ", măsura M3/6A „Cresterea economiei prin dezvoltarea de activitati neagricole", cu măsura M5/6B „Investitii in infrastructura sociala si pentru integrarea minoritatilor locale", cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare, asociere in dezvoltarea locala " și cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor si diversificarea serviciilor comunitare" conduc la îndeplinirea Priorității 6 "Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale", prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.
2.Valoarea adăugată a măsurii
Cuantificarea valorii adăugate s-a realizat cu ajutorul indicatorilor propuși pentru aceasta masura si prin stabilirea criteriilor de eligibilitate, selecție si de intensitate a sprijinului, în conformitate cu analiza teritorială și nevoile financiare – denumite Conditii Locale.

Vor fi stimulate activități neagricole prin care se vor valorifica durabil resurse locale neutilizate sau slab valorificate în prezent și servicii necesare la nivelul teritoriului, răspunzând în acest fel nevoilor exprimate de actorii locali în cadrul întâlnirilor publice și în cadrul focus grupurilor desfasurate in etapa de animare a teritoriului.
Se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă crește valoarea adăugată a măsurii M2/6A. Încurajarea angajării persoanelor care provin din grupuri vulnerabile, diminuează riscul de excluziune socială a acestora, contribuind la valoarea adăugată a acestei măsuri.
Totodată, prin această măsură vor fi susținute meșteșugurile și activitățile productive care vor folosi ca materie primă resurse locale, vor promova cultura tradițională și vor respecta principiile dezvoltării durabile. Nu în ultimul rând, bioeconomia și proiectele care vor contribui la protecția mediului vor fi susținute în cadrul acestei măsuri

3.Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr.1407/2013; Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 809/2014; Recomandarea 2003/361/CE / 2003; Reg. (UE) nr. 215/2014; Reg. (UE) nr. 1305/2013; Reg. (UE) nr. 1306 - 1307/2013;
Legislație națională: OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 142/2008; OUG nr. 66/2011;L190/2009; Legea Turismului; Ordinului nr. 65/2013 ANT; Reglementari ARBDD privind accesul in rezervatie.

4.Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- Persoanele fizice autorizate;
- Micro-întreprinderi şi întreprinderi mici existente, care îşi propun activități neagricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi şi întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfăşurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-up) ;
- Fermierii sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unei activități neagricole.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă; populația din teritoriul GAL DELTA DUNARII.

5.Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități nonagricole în teritoriul GAL DD, pe baza unui **plan de afaceri**.
Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6.Tipuri de acțiuni eligibile şi neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a tinut cont de urmatoarele reglementari: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR – cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 si HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a masurilor PNDR. In toate cazurile conditionalitatile din regulamentele UE prevaleaza in fata reglementarilor nationale.
Sprijinul forfetar se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru și capitalizarea

întreprinderii şi activităţile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.
Lista exemplificativa: **Activităţi de producţie** (fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie şi carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activităţi de prelucrare a produselor lemnoase; fabricarea de peleţi şi brichete din biomasă, etc.), **Activităţi turistice** (activităţi ale structurilor de primire turistica asa cum sunt definite de Legea turismului, activităţi de agrement, excursii cu ambarcaţiuni de agrement de maxim 12 persoane ţi putere de până la 200 CP, SPA-uri, activitati ale operatorilor de turism, infrastructura agroturistica, dotare/modernizare locuinţe în vederea desfăşurării de activităţi turistice, etc), **Servicii** (medicale, sanitar-veterinare; reparaţii maşini, unelte, obiecte casnice,inchirieri; consultanţă, contabilitate, juridice, audit; activităţi de editare, etc.; alte servicii destinate populaţiei din spaţiul rural, etc).
CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziţionarea de bunuri şi echipamente ”second hand”; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanţare a proiectului; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul şi a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; Nu sunt eligibile totodată cheltuielile cu achiziţionarea de utilaje şi echipamente agricole aferente activităţii de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităţilor Economice Naţionale, precum şi producerea şi comercializarea produselor din Anexa I la Tratat.

7.Condiţii de eligibilitate

Solicitanţii de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiţii minime de eligibilitate: să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
solicitantul/beneficiarul să aibă sediul şi punctul de lucru în teritoriul GAL DD; să prezinte un Plan de Afaceri; implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de maximum 9 luni de la data deciziei de finanţare; proiectul trebuie să se încadreze în cel puţin unul dintre tipurile de activităţi sprijinite prin măsura M2/6A; durata proiectului va fi de maxim 5 ani şi prevede acordarea sprijinului în cel puţin două rate;
Planul de afaceri va include cel puţin următoarele: Titlul proiectului, Data întocmirii acestuia Prezentarea situaţiei economice iniţiale a solicitantului care solicită sprijinul; Prezentarea etapelor şi obiectivelor propuse pentru dezvoltarea noilor activităţi ale beneficiarului; Prezentarea obiectivelor (obligatoriu de îndeplinit şi acelor specifice); Prezentare a acţiunilor şi resurselor aferente (materiale, umane şi financiare) necesare pentru dezvoltarea activităţilor beneficiarului, cum ar fi investiţiile, formarea sau consilierea, etc. care să contribuie la dezvoltarea activităţilor întreprinderii, crearea sau dezvoltarea de noi abilităţi/competenţe ale angajaţilor, fezabilitatea proiectului.
Alte obligaţii: Plata ultimei tranşe este condiţionată de implementarea corectă a planului de afaceri. Solicitantul va trebui să facă dovada comercializării producţiei proprii sau a serviciilor oferite în procent de minim 25 % din valoarea primei tranşe de plată;

8. Criterii de selecţie

Criteriile de selecţie au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesităţile identificate, cu analiza SWOT şi cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit urmatoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA. Se vor prioritiza proiectele :
- - diversificarea activităţii agricole a fermelor existente către activităţi neagricole;
- prioritare în conformitate cu SDL GAL DD;
- care au un nivel ridicat alplanului de afaceri;

- care propun locuri de muncă;
- inovative -care propun activități turistice integrate sau care pot fi integrate într-o rețea de servicii turistice locale; - care includ și alte activități recreative /agrement decât cele agroturistice/turistice in localitati cu potential; - care prevăd activități productive si folosesc ca materie primă resurse locale furnizate de ceilalți membri ai comunității; - care fac parte din forme asociative, sau fac parte dintr-un parteneriat care initiaza un proiect de cooperare in vederea asocierii.- care promov. prin activitățile prevăzute cultura locală (meșteșuguri, amenajarea structurilor de cazare în stil tradițional local etc; - care prevăd utilizarea energiilor regenerabile;- care creează locuri de muncă/ proiectele care prevăd angajarea persoanelor care provin din grupuri dezavantajate;- solicitanții dovedesc că au experiență și/sau expertiză în domeniul în care doresc să investească; - care își propun implementarea Planului de Afaceri între 1 și 3 ani de la data deciziei de finanțare.

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local.Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților si o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Cuantumului sprijinului este de 50.000 de euro/proiect, cu posibilitatea majorării sprijinului la valoarea de 70.000 de euro/proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 100%.

Sprijinul forfetar va fi acordat în două tranșe, astfel:

▪ 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;

▪ 25% in cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Justificarea aplicarii sprijinului: In stabilirea intensitatii sprijinului acordat in cadrul acestei masuri, s-au avut in vedere următoarele elemente: Analiza diagnostic din Cap. I, din care reiese ca teritoriul Asociatiei GAL DD este o zona saraca, 6 din 7 UAT -uri avand IDUL mai mic de 55, exceptie facand orasul Sulina; Numarul relativ mare de firme care activeaza in domeniul nonagricol, avand acces redus la creditare, lipsa instrumentelor financiare adaptate nevoilor micilor intreprinzatori locali;

Având în vedere:nevoile identificate in teritoriu; adresabilitatea măsurii, mai ales in domeniul serviciilor turistice și a desfășurării activităților meșteșugărești; valoarea limitata a alocarii financiare a masurii in cadrul SDL; valoarea adaugata a masurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, cresterea atractivitatii teritoriului pentru micii intreprinzatori, valoarea a fost stabilita la limita maxima admisa de Reg 1305/2013 si PNDR, urmarindu-se atingerea unui impact cat mai mare la nivelul dezvoltarii economiei locale. Datorita faptului ca trecerea de la o activitate agricola la una nonagricola introduce o perioada de adaptare, iar pe de alta parte se propune o priotizare a perioadei de implementare pentru finalizarea in termen a planului de actiune al gal-ului, a fost stabilit procentul de acordare a primei transe la 75%.

10. Indicatori de monitorizare:

Locuri de muncă create: 8; Cheltuieli publice **totale:** 640.000 **de euro**